

اوھلگى ماقساتى، بورىشى ھستە بەرىك ساقتاپ، حالقىي وزەك ھتكەن دامۇ يىدەپاسن دايەكتىلەندىرىپ، و تاننىڭ سوللتۇستىك شەكارا و گۈرنىدەگى كورنىس جەلسىن اناعۇرلىم كوركەم ھتب قۇرىپ شعۇ كەرەك

وُشْ وُلكن قمال الو شايقادس ويداعدياي جُورگَزُو ماشا-
فاتنتي قوششنس جاساؤعا تىپتن مۇقتاج، ئىز ھكونومىكا-
سىڭ بىياندى افاؤسز دامۇيى مەن قوامىدىق كەلەلى جادايد-
سىڭ ورنقىلىمعن ساقتاۋدا، ئوز جوق، يىدەيا مەن ارەكەتتى
بارتىبا ورتالق كۆمەتتىنىڭ جادايدى جوننەدەگى توڭىرىمىمەن
جاڭە شاشىمىدەرىمەن، ورالاسترۇلارىمەن بىرلەككە كەلتىرىپ،

وور **تۆمۈزى دىتاباندىلىقپەن** جاھسى دىستەن بىمەز كەرەك.

شى جىپىچ بىلاي دەپ اتاي كورسەتى: شىكى
موڭغۇل و تانىمىز دىلگ سولتونىتىك شەكاراسىنا و رىناسقان،
جاراتلىسىستق جانە كولوگىالق بایلىعى ھەركىشە مول،
لۇتسق مادەنېتى مول مازمۇندى جانە ئار ئوان، دامۇ كو-
ەمسكى كۈشى زور، سترانەگىالق ورنى ماڭزىدى. ھەكونىمە-
كانىڭ جوغارى ساپالى دامۇن بىلگەرلەتىپ، قامداۋ جاعىندا-
عى فۇرلىمەدق رەفهەمانىڭ **ئۆپىنن** و لىقلەتاردى تولىقتاۋا عا-
شۇ عمر لاندەرىپ، ”ئۇشتى ازايىتۇ، ئېرىدى توھەندەتتۇ، ئېرى-
دى تولىقتاۋ“ جەتىسىتىن بەكەمدەپ، رەفورما جاساۋدى،
سەك اشۇدى تاباندىلىقپەن تەرە ئەتتىپ، مېكرو توپلۇلار-
دىلگ وەرسە ئەدىگەن كۈشەيتىپ، كاسىپ سالاسى تىزبە ئەتتىنىڭ
دەنگىگىين جوغارباتلىپ، ھەكونىميكالق اينالىمىدى رىكلىسە-
سەزدەندەرىپ، ھەن، ھال شارۇ اشلىقنىڭ جوغارى ساپالى
دامۇن بىلگەرلەتىپ، قالا مەن اۋېلىدىلگ و ئىرلىك سايىكىسىدە
دامۇن جىبىھۇ كەرەك. ھەكولوگىانى الدىڭىسى ورىنما
خۇيۇغا، جاسىل دامۇغا تاباندى بولىپ، شۇ عمرلى، جىنافى،
تۆپىندى بولۇ جاعىندا شعار جول بىزدەپ، جايلىمىدى فور-
عاۋۇدى كۈشەيتىپ، جەردەلگ قۇمایتاتۇنمان، شولەيتتەنۋەن
ساقاتانۇ جانە ونى جونگە سالۇ قىزمەنلىن كۈشەيتىپ، ھەكولو-
بالق ورتانى ويداعىدai قورعاپ، دىلىمىز دىلگ سولتونىتىن-
دەنگى ماڭزىدى ھەكولوگىالق حاۋاپىسىز دىك قالقىنى بەكە-
دەنھۇ كەرەك. حالق تۇرمىسىن شىنابىي قاماتماسز ھەتىپ جانە
جاقسارتىپ، وقق - اغارقا، جۇمەستىندەرۇ، قۇعامەدق قامتا-
ماسز داندەرۇ، ھەدەنھۇ، تۇرعنۇ ئۆي سياقىتى جاقاتاردا ورىن
نەپكەن كورنەكىي ماسىلەلەردى، كوكىي تەسى ماسىلەلەر-
دى كۈش سالا شەشىپ، ئۇش و لۇكەن قامال الو شايقايسىن
باتىل، ويداعىدai جۇرگەزىتىپ، كەدەپلىكتەن ارىلىتۇدان قامال
لۇلدەلگ **ئۆپىنن** اوئر كەدەي و گىز لەرگە شۇ عمر لاندەرىپ،
”ئۇشتى قاماتماسز داندەرۇ“ دا كەزدەسکەن قىين ماسەلەلەر-
دى ئۆپىندى تۇرده جەڭىپ، جايپاپىي دوگىگەلەك داۋلەتتى
فوعامەدى دەر كەزىنندە ورناتۇغا شىنابىي كەپلىدىك ھەتىپ
كەرەك.

شی جیپیلگ بیلای ده پاسا دارپتەدی : نەگزگى تاقەـ
ر بىشق قارىيەدە اۇلەكى ماقساتىان اينىماۋ، بورش ارقالاۋ،
پارقىتاردى تابۇ، تىنانقانىندىرىۋىدى يېڭەرۋ سىنىدى جالىپى
الاپتى جان - جاقتى يېڭەرپ، وۇيرەنۋ - قارىيەنى، تەكسەرۋ -
رەرتتەۋىدى، ماسەلەلەردى قاداعالاۋىدى، رەتتەۋ - نۇزەتتەۋىدى
ئىنانقانىندىرىۋىدى سابقا تاستىرپ، ناققى و نىمىدىلىككە
جەھەتۈگە قوللىشىۋ كەرەك. قۆزاؤ - جەتە كىشىلىك ھەتۋىدى
كۆشكىتىپ، جاقسى سىتە گەندەردى دەر كەزىنەدە ماداۋـ
باۋ، ورىستەتتىپ پارمەنسىز بولغاندارعا دەر كەزىنەدە سىن
يىتىپ، ھەسكەر قۇتۇ بەرۋ، اوئىنقا توپغانداردى دەر كەزىنەدە

شی جینپیلگ بیلاي دهپ اتاپ کورسەتى: دشکى
موڭعۇل هلمىزدىڭ ۋۇلتقى وڭرلىك اۆتونوميا ئۈزۈمە.
ئىشك العاش جولعا قويىلغان جەرى، ۋۇلتار نىتىما عنىنىڭ
داڭتىقى داس્تۇردىنە يە. ۋۇلتار نىتىما عىنى ۋە ئۆپىن بىيىك
ۋۇستاپ، پارتىانىڭ ۋۇلت ساياساتىن جان - جاققى دايىھەكتە.
ەندىرىپ، ۋۇلتار نىتىما عىنى، العابا سارلەمى تارىيەسىن تە.
رەگدەتىپ، ۋوزارا قارا يالاسۇ، ئېرس - بىرىنە كۆمەكتە سو
ئۇستانىمەن جۈزەگە اسرىپ، جۇڭخوا ۋەلىنى ورتاق تۈلۈغا

تائمنم بەریک و رناتپ، ئار و لەت حالقىن پارتىانىڭ توڭى—
ەگىنە تعزىز نىتىماقتااسترىپ، و تائنىڭ شەكارا ئۆڭىرىن
سېرگە كۆزەتپ، بىر لەسە و تىرىپ تاماشا تۇرمىسى جارا-
نىپ، حاجا داۋىرىدە ئۆلگىلى اوْتونومىيالى رايوننىڭ اسقاق
داڭقىش ئۇ: دىكىسىن ساقتاڭ ئەك، دەك،

قىزمهت تەكسىرە كەزىنەد، شى جىنىڭ كۈچوتتا
شىكى موڭغۇلدا تۇراتىن اسکەرى قو سىنداردىڭ ورنىباسار
شى دارەجەلىدەن جو عارى باشىنى كادىلارى مەن تۋان
دارەجەلى ورنىداردىڭ نەڭزىگى كوماندىر لارنى ئىقلاسا-
مەن قابىلداب، پارتىا ورتالىق كۆمىتەتى مەن ورتالىق
اسکەرى سىتەر كۆمىتەتى اتنان شىكى موڭغۇلدا تۇراتىن
اسکەرى قو سىندار داعى بارلىق كوماندىر - جاۋانىنگەرلەرگە
شىن ئىقلاستى سالىم جولدادى. شۇي چىلىڭ كەزدەسۋەگە
سىدىك بولدى.

دىڭ شۇھىشىڭ، لېپى حى، چىن شى، حى لېنىڭ جادە ورتالىقنىڭ
فاتىستى تاراۋىلارنى داعى جاۋاپتى جولداستار قىزمهت تەكسىرە كە
سىدىك بولدى نەھەسە فاتىستى قىمىلدارغا قاتىنسانىتى.

دی یگه روُدی تکعلقى جوْرگزُو، وُیره نُودی باستان -
ایاق ساباق استرپ، نه گزگى تاقریپتىق تاربىيەنلىڭ ما-
گزىدى ئمانى تۇرالى تانىمدى ۋىزدىكىسىز تەرەنگەدەت،
پارتيانلىڭ اوھلەگى ماقساتى مەن بورىشى تۇرالى
تانىمدى تەرەنگەدەت، پارتييا ئوب كەلگەن حاۋىپ -
قاڭەر، سىن - سايىس تۇرالى تانىمدى تەرەنگەدەت

که ره ک. و پیر هنوده فور ماسلیده قبا بوي ور عا، نه ز بت مرد-
من ده پ اسغۇعا بولمايدى، ١٤ ره تنه تىڭ دىلگەر بىلەۋشە.
لىككە، تىڭ اسەرگە قول جەتكىزىپ، بىر تىندەپ قۇراو-
قور دالاۋ كەرەك. ئىس جۇزىندىكپەن بىر لەستىرىپ وۇيد-
رەنۋىدى كۇشىتىپ، دكولو گيالىق ور كەنەيت قۇرىلىسىنىڭ
ماڭىز دىلىعىن ۇغۇنۇدى تەرەنگەدەت، پارتىيا ورتالق كومىي-
تەقى بەلگىلەكەن دىشكى موڭۇلدىڭ ستراتە گيالىق ورنىن
وۇغۇنۇدى تەرەنگەدەت، ۋەزىنلىق قىزەت جاۋاپكەر شىلىگەن
وۇغۇنۇدى تەرەنگەدەت، كەرەك. دىكىنىشى، ما سەلەللەردى قا-
دالاۋاۋدى يىگەرۋىدى تىكىلىقى جۇرگىزۇ، شېكىرلىكى تەك-
سەرسىرىپ - زەرتتەپ، ما سەلەللەردى تاۋىپ، ئاپ باسپ،
تامامىن تەرەنگە قازىپ، قۇلشىنۇ بەتالسى مەن جاق سارىت-
شار الارىن ايقىنداق كەرەك. ئۆشىنىشى، رەتتەۋ - تۈزەت-
دى تيانا قاتاندىرۋىدى يىگەرۋىدى تىكىلىقى جۇرگىزۇ، اۋر-
ۋۇنى قاراي ڈارى بىرۋ، كەمەلدەن دىرۋەگە ئىتىسىتى ئۈزۈد-
لىس - مەحانىزىمەر دى كەمەلدەن دىرۋ، بەكتۇگە ئىتىسىتى
ساشلاۋ لاردى ويداعدىي بەكتۇ، سىن ايتۇغا تىستىلەرنە
مۇقىيات سىن ايتۇ، ئېرى جاقىتى تۇتۇگە تىستىلەرنىن قاتاڭ
ئېرى جاقىتى تۇتۇ كەرەك. ناققى ما سەلەللەردى شەشۈدىڭ
ناتاجىدىسىن ولشىم تىپ، ما سەلەللەر بایقا لا سالسىمىن
دەرەۋ سىكە كەرسىپ، دەرەۋ وزگەر تۇ كەرەك، كەشە-
ۋۇلىدەتتۇگە، كوزبوياؤ شىلىقپەن جولعا ساللۇغا بولمايدى.
ئۇرۇتنىشى، ۇيىمدىق باششىلىقى يىگەرۋىدى تىكىلىقى
جۇرگىزۇ، نەگىزگى باششى جولداش باستاماشىلدىقپەن
وۇرۇتۇ، باستاماشىلدىقپەن تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزۇ،
باستاماشىلدىقپەن ما سەلەللەردى قادالاۋ، باستاماشىلدە-
پەن رەتتەۋ - تۈزەتتۇدى تيانا قاتاندىرۋ، ونەگەلەك رولىن
ساۋا لەن دىرۋ كەرەك. پارتىيا ورتالق كومىتەتنىڭ ورنى-
لا سترۇ لارنىڭ تالاپ، ولشەمەدرىنە تۈرالانۇ، سونمەمن
بىرگە، ئىس جۇزىندىكپەن بىر لەستىرىپ ئادىس - ئاتاسى-
دى مولايىت كەرەك. پارتىيا شىستىدە گى زالىچە جەز
ھەممەس، باستى ما سەلەلە اتقاراۋ دىڭ پارمەنسىز بولۇنىان
شىعپ وتر، كەيىرسىنىڭ اتقاراۋ قابىلەتى كەم بولسا، كەيد-

برښنځ اتفارو سهندېلکي جه په ییدی. زاڅ هره چه نه،
ټۇزىمدى اتفارو ډي کوشیديو که ره ک، ونى كەم تو -
السر هشونگه بولمايدى.
شي جينپيڭ تاعي چاراتلىستق بايلق اکمىشلىك
دستدر زالنا کەلپ، قزمه تکه رله رهمن جانه جومس ئې -
تسرب چاتقان بۇقارامهن اڭگىمەلەسپ، نەگزىگى تاقرپ -
شقق تارىيە ورسنەتتۇ جانه قولايلى، جوعاري ئۇنىمىدى
اکمىشلىك دستدر دهن قىزەمت و تىۋەدۇي تىياناقاندېرە
سياقنى جاعدا يالارمهن تانىستى. شي جينپيڭ بىلاي دەپ
اتاپ كورسەتتى: بۇقارالق كوزقاراس پەن بۇقارالق
اشخانمۇم قىسىمەتتىڭ ۱۶ شەنھىنەتتىڭ ۱۷ مەئى ۲۰۱۴

لو سیاندی فرمهتک از بونسندی جاده نافعی ارده دست با-
رسندا تیاناقاندیرپ، بُوقارانلگ جُوهس عبترؤن اندا-
عُورلم قولایلی، اناعورلم الاڭسز هتو كەرەك. جو عارى
ونمەدی، حالققا قولایلی قىزمهت و تەۋەدى لىگەرلەتۈمەن
بىرگە، جان - جاقتى ويلانپ، نۇعُورلم قويا بەرگەن، بازار-
غا شعارغان سايىن، باقلاؤ - باسقارۋەدى سولۇرلم كوشىد-
نىپ، زالىخ دەرچە بويىشنا قاتاڭ باسقارپ جانە باقلالپ، شە-
رىكىتەسۋەدەن قاتاڭ ساقنانۇ كەرەك.
7 - ايدىلگ 16 - كۇنى تۇستەن كەيىن شي جىنپىڭ
شكى موڭغۇل اوتونومىالى رايونىدق پارتىكوم مەن و كە-
مەتتىڭ قىزمەتىنەن جانە "اۋەلگى ماقساتىي ۋېمىتپاۋ، بۇ-
رىشتى ھستە بەرلىك ساقتاۋا" نەڭزىگى تاقرىپتىق تارىيە-
سىن ورستەتىو جاعدىيان مالىمەتى تىڭدارپ، دشകى موڭ-
غۇلەدىلگ ئەنەل قىزمەتى، دە قوا حەتكىكىن، داتىچەسسى:

مومکن است سورجی ترمسزی کوں بیکھری کی دیہیشیں
تۇراقتاندیرپ، شىكى هوڭۇلداعى جولداستاردان پارتىا
ورتالق كومىتەتنىڭ تالابىن مۇقىيات دايەكتىلەندىرىپ،
موڭۇل جىلىقسى رۈھىن اسقاقاتتىپ، ئۇرۇلى قىزەمتتى
اناعۇرلىم جاقسى سىتەۋگە قۇلشىۋۇدى ئۇمت هەتى.
شى جىنىيەڭ بىلايى دەپ باسا دارپىتەدى: حالقارالق
اۋۇقىم جەددەل وزگەرپ، حالقارالق جااغادىداعى ورنىقىزى-
دېق، تۇراقىزىدېق فاکتورلار ئۇزدىكسىز كۆتهرىلىپ، هلمىز
دامۇننىڭ سرتقى ورتاسىندىاعى سىن - سايىستق فاکتورلار
اياتلارقىتاي كوبىيەدى. سونىمەن بىرگە، هل دىشىنەنگى ھەكوا-
نويمىكانىڭ داھو تاسىلىئە بۇرىلىس جاساۋ، ھەكونومىكالق قۇ-
ريلىمدى ساپاللارنىدۇرۇ، جوغرارى ساپالى دامۇدى مىلگەريلەتى-
قامالىبىن قىينىدقىتى جەڭەتن شەھشۇشى كەزەڭىگە ئۇتى،

رسنیلک فولداوی مدن جافتاؤتبا یه بولدی. پارتیامزدا 90 میلیوننان استام پارتبیا هوشی میلیوننان استام نه. گنگی ساتی پارتبیا یومی بار، باستان - ایاق اولهگی هاقدسات. تان اینمای، بورشتی ارقابی السا، المایتن قامالی بولماید. بدی. "اولهگی ماقدساتی و مسپا، بورشتی هسته به مرک ساقتاو" نه گنگی تاقفریضیق تاریهیمن ورسته شده، سایپ که لگنه دند، جو گنگو کومهؤنیستک پارتیاسی، سوز جوق، قا- شاندا جو گنگو حلقن باقینقا کهندلشی، جو گنچوا ولتمن گنول. دهندمرؤی کهرهک. سوندا عانا پارتیامز فُزاق ۋاقت بىلىك جۇرگەزه الاي، مەملەكتە بىياندى تىنىشتقا يە بولا الاي، بۇقارا انساغۇرم باقتى تۇرمىسىقا جەھە الاي. جايپاچى دوگىگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدا ئىسر ۋلت تا قاعس قالۇغا بولمايدى؛ جو گنچوا ولتىنىڭ ۋلى گۈلدەنۋىن جۈزەگە اسربۇدا ئېر ۋلتىنىڭ دا قاعس قالۇندا بولمايدى. كومهؤنیستك پارتیا اينقانىن ورنىدابى، ئارى، سوز جوق، ورنىدابى الاي. ۋلتىق وىرلەك اۇتونوميا ئۆزىمى - دە- مىز دىلچ نه گنگی ساياسى ئۆزىمى، ۋلتىق وىرلەك اۆتو- نومىيانىڭ نازارىالق جانه امالىياتىق تاجرىيەلەرن مۇقىيات قورىتىنلىپ، وسى تۆزىمگە تاباندى بولپ جانه ونى كە- مەلەندىرلىپ، ۋلتاردىڭ نىتتىمعان، تۈۋسۈن جەبەد، ۋلت- تاردىڭ اخاردىڭ دانىدەي تىغۇر ۋىسۋۇن جەبەد كەرەك. جاچ گولىدەك ۋىسەن شىققان كەزدە، اوپلاستار جولىدەڭ شەتىنە كۆتپ تۈرلىپى، شي جىپىڭ كۈلىمسەريي ولارمەن قول السىپ، قوش ايتىستى.

7 - ايدىڭ 16 - كۇنى تۈسەن بۇرۇن شي جىپىڭ كوكھوت قالاسندا قىزىمەت تەكسىرلىپ، الدىمەن دىشكى مۇتھۇل داشۋەسەنە كەلدى. پارتىامزدىڭ ۋلتىق وىرلەدە اشقان العاشقى جالپىلىق داشۋەسى رەتىنە، ۋلتىق وىر- دىلچ دارىندى تارىيەلەۋى جانه دكۈنۈھىكالق، قوغامدىق دامەۋى ئۇشىن ۋلەس قوسىتى. كىتابچانادا شي جىپىڭ مەكتەپ قۇرلىسىنىڭ دامۇي، وققۇ - وقسىتى جانه علىي زەرتتەۋ، دارىندى تارىيەلەۋ، يەدەيا - ساياسى قۇرلىسى سياقىتى قىزىمەتتەردىڭ جاعدىي تۈرالى تانىستىرۇدى تىئىداب،

موکعول تسلنده‌گی ادبیهت، تاریخ جهاتستکتیری کتاب
کورمهسن ارالاپ کوردی. موکعول تسلنده‌گی کونه جازبا-
لاردی کورسەتو - وقوفینه تاریخ، مادهنهیت تواریخی کوپنە-
گەن ارعى زامان کتتاپتاری ساقتالپ، موکعول ولتی مادهنهی-
تى مەن باسقا ئۇلتار مادهنهیتىنىڭ تووعسىپ دامۇ تاریخى
ھستەللىكە السنغان. شى جىنپىڭ ئۇسۇندىرۋىدى ھۈقيات
تسىڭداب، اوپق - اوپق كىسىرىپ وۇڭىلە قاراپ شىققىتى.
شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارپىتىدى: موکعول تسلنده‌گى
کونه جازبالاردى نزدەو - جىناۋىدى، رەتتىۋىدى، قورغاۋىدى
كۈشەپتىپ، وۇدا قامتلانع ئۇلتار نىتىماعى، العاباسارلىقى

یده‌یاسنیک دسکی مادن فازنیپ، اسقافتانیپ، از ولت
حالتن برگه نتیمامقا تسا کوهرس جوهر گمزوگه، برگه گولده.
نپ دامؤعا نتالاندربه کدره ک.
جازعی دهمالس کهزی بولسا دا، کنیاچنانیک وقوف زا.
لندا کوپته‌گهن وقوشلار ساباق ویره‌نپ وتر هکن. باس
شوچیدیک کرپیک کله جانقانین کورپ، کوپشلک دهره‌و
الاقایعا باسپ، باس شوچیدیک جاننا جینالدی. شی جینپیک
ولارهمن نقلاستی تُرده سالمده‌سپ، ویره‌نث، تُرمه‌س
جاعدیالاردن سُوراستردی. ول بیلایی دهپ اتاپ کورسه‌تتی:
جاس وسپریمدهر مقنی بولسا، جو گکو قُودر تنه‌هندی. بو-
لاشاقتاعی باسه‌که جاستاردیک باسه‌که‌سی، بُونگنگی جاستار
هکنشی 100 جلدیک کوهرس نساناسانین جوهره‌گه اسروره‌دیک
تره‌گی جانه ارقاوثی سانالادی. ساباقتا استار اسقاق مُورات
ه، ناتیک، تیکعلقته بسته، عیلیبدی، حاقس فه‌هنس، نه-.

وړښې، سخنسمی سسې، بضمومي بسې، ویرښې، ګزدې جاقسي قالاب، دارين - قابلېلتهنې ټولې سرپ، بولاشاټ-
تانا جو ټمڅوا ولتسنځ ټولی گولدهنثوئی ټوشن ټوز پاراساتي
مهن کوشن قوسوئی کهړهک.
وسدان کهین شي جینپلک شکي موځفول اټتونوميالي
رايونندې جاراتلسستق بايلق مه ګډرهه سنه باريپ،
جاراتلسستق بايلق مه ګډرهه سنځ "اوړلکي ماقساتي
ومېټپاڻ، بورېشتۍ هسته بدريک ساقاڻو" نه ګمزګي تاقريپې-
تنق تاربيه سن ورسنټه توونه ته کسدرو - زه رتهو جورګنز-
دي جانه وغان جډه کشلک هتني. ول بسلي دي ده باسا
دارپته ده: جهر - جهر، تاراولار نه ګزرنګي تاقريپې
تاربيه فی ورسنټه تووده "عورتني تکعلېقني جو ګزرو" دی
يکه روګه ډمان بهروک کهړهک: عېرنسني، یده ډالق تانيم.

ه کپه ورمان ولسی هک کوب ممهله که. ه کپه ورمانندی توقتاً سر تورده هوندای زور کوله مده و تبر عززو هلمز دیلک سوتیسالیستک عتُزیمی جاعدایندا عانا وریندالادی. و تانه. میز دیلک سولتُو ستسنگنده گی هاگزدی هکولو گیالق حاوپیسر- دیلک قالقنسن مقتاپ ورناتپ، وسی جاسلدقتی، وسی کوک عتُستی، وسی مولدر لکتی ویداعدای قورعاو ئوشن، هکولو گیانی الدیگعی ورنغا قویاتن، جاسل دامه جولمهن بول- جمامستان ئجورپ، ئورپاقنان - ئورپاققا جالعالپ، جاسل تاؤی هاساتیدای قولپیرپ توراتن، تونق سوئی توقدامای اعپ جاتا. تن، اواسی تاپ - تازا کورکم جوگگونی قولشنا قوررو که رهک. و سدان کدین شی جینپیلک اوتوموبیلەن حنان ئمالە- سنبلک ما- انشان قستاعنا جول الدى. بول قستاق هکولوگ- یا ارقلى قستاقنی هگىسلەندىرەگە، کاسپ سالاسى ارقىلى قستاقنى بايئۇغا، سايچات ارقلى قستاقنى الۋەتەندىرەگە تاباندى بولپ، "ائزىم فورماسى" نداعى كەدەيلەردى سو- يەمەلدەۋ جانه كەدىيلەردى سۈيدەمەلدەۋ، الۋەتەندىرە، جە- تەكتەۋ لۇكىسىن قولدانپ، کاسپ سالاسى ارقلى كەدىيلەر- دى سۈيدەمەلدەۋ دیلک جاپىي قامتون جۇزەگە اسىرىدى. ما- انشان قستاعى پارتىانىڭ بۇكارا قىزمەت ونۇ ورتالى- عندا شى جینپیلک بۇكل قستاقنىڭ جاعدایي تۇرالى تانىس- تۇرمىسى كەشىرپ جاتقانىن کورپ ھەركەش ئسۇينىدى. شى جینپیلک بىلاي دەپ اتاپ کورسەتى: کاسپ - دامۇدىلەتكەنگىزى، کاسپ گۈلدەنسە، اوپلداستار دیلک كىردى- سى ورنقى ارتادى. جەرگىلىتى جاعدایغا قارايى سىتەۋگە، قىستاق جاعداینما قاراي شارا قولدا ئۇغا تاباندى بولپ، ھەممىشىلەتكەنگىزى، ھەممىشىلەتكەن شۇ عملدانپ، باعمسە- لەققا ھېلەسسى باعمىشلىقەن شۇ عملدانپ، ورمان شاراۋاشلى- عنا ھېلەسسى، ورمان شاراۋاشلىقەن شۇ عملدانپ، کاسپ سالاسىنىڭ دامۇن شارۋالار كەرسىنىڭ ارتوتون جەبىۋەد تىا- ناقاتىندرە كەرەك. اوپل - قىستاق نەگزىگى ساتى پارتىيا يا-

ورنالىعنى كەرىپ، المۇھەممەتكى اوەقاتىنگى نەكىزىكى ساتى پارتىيا قۇرپىلسى، ولىتار بىتىماعى، توپسىۋى سياقتى جاء- دىايالاردى ئۆمىستى، از ولىتار دىلک كېم - كەشكەك، بۇيمى- دار كورمەسلىن كوردى، بالالارمەن جانە السۇھەممەلەستى. اۇماق تۇرۇنىدار بىمەن نقلالاسپەن ئىگگەممەلەستى. شى جینپیلک بىلاي دەپ بىسا دارپىتەدى: المۇھەممەتكى اۇماق - ئار ئۇلت بۇقاراسىنىڭ ورتاق شائىرعاعى، ولىتار ئۇماق - ئار ئۇلت بۇقاراسىنىڭ ورتاق شائىرعاعى، العاباسار- ئېرىز ئۆليلى جاندای بەرەكەلى. ولىتار بىتىماعى، العاباسار- لەعنىدا وزات المۇھەممەتكى اۇماق قۇرۇدۇ شىكەرلەي دل- گەدرىلەتپ، المۇھەممەتكى اۇماقنى ئار ئۇلت بۇقاراسىنىڭ ئېرىز - بىرىنە قارا يالاساتىن ولىكەن شائىرعاعى ھېتپ تۇلعلالپ، ئار ئۇلت بۇقاراسىنىڭ تىنىش ئومەر، شات - شا- دىمان تىرىشلىك مەتقىن تاماشا المۇھەممەتكى اۇماق ورتا- سىن بەلسەنە قورۇ كەرەك.

ولانموچىر جاتقىۋ زالىنىڭ بىشىنە شاتىق كۈلەك- سى ھىسپ، ھۆزىكا ئۇنى شارقىتادى، المۇھەممەتكى اۇماقتا- عى بۇقارا ولانموچىر مۇشەلەرنىڭ جەتكەشلىكىنىدە ئان شرقاپ، بىگە باستى. باس شۇ جىدىلەك كەلگەن كورگەن كۆپشلىك قۇدا كەلپ قاۋمالاپ، قۇرەتپەن حادا وۇسىن دى. المۇھەممەتكى اۇماقتعابى بۇقارا تارقىتمىدى ھەلىق ئان - ئېي ورنىداپ، ئار ئۇلت بۇقاراسىنىڭ پارتىيا مەن و تانعا دەگەن قىزۇ سۈيىسپەنلىكىن، باقتىسى تۇرمىسقا دەگەن القاۋىن بەينەلەدى. شى جینپیلک بىلاي دەپ اتاپ كور- سەتى: ولانموچىر حالققا ھەنە جاقن، بۇقارا قوانا تىنگىداپ، قىزىغا كورەدى، ماڭى زامانى و تېيدىدى. جاڭا داۋىرەد رۇحانىي ورکەنەت قۇرپىلسىن كۇشەپىۋەد اھەب- يەت - كوركەمۇنەر دىلک حالق ئوشن قىزمەت ھەت، سوتىسالىزىم ئوشن قىزمەت ھەت بەتاللىسىن جازباي، نە- كىزىكى سانىدابى بۇقارا ئوشن تىكەلەي قىزمەت و تەيتىن اھەبىت - كوركەمۇنەر قىيمىلارىن بەلسەنە قولداۋ جانە جالپالاسترۇ كەرەك.

ولانجادلىتىڭ تارىيھى ۋۇراق، مادەنەت قاتپارى قاللىڭ. ئتۇس المەتنىدە شى جینپیلک ولانجاد مۇراجايىنا كەلپ،

شی جینپیک نشکی موگول دیلک هکولوگیالق ورتانی قورعاوئنا هر کشە کوئیل بولدى. 7 - ایدىلک 15 - کۇنى تۇستەن كەھىن ول ولاھاد قالاسى حارچىن حوشۇنى ما - انشان ورمان الائىندا كەلپ، جەرگلىكتى ورىتىلەك هكولىق وركەنېت قۇريلسى جاھە ما - انشان ورمان الائىن شەنلەك ورمان وترىزۇ، ورمان قورعاۋ قىز مەتنىڭ جاعدابىي جونىندەگى مالىمەتتى تىڭىدادى. شى جینپیک شىلىگەر سىستەقا فاراماي، ورمان قورعاۋ شىلاردىلەك ئىير - قىير جالعز اياق جولىمەن ئجۇرپ، ورمان الائىندا كىرىپ، ورماننىڭ ئوشتۇ جاعدابىين كوردى، ھېبەك سىنتىپ جاتقان ورمان قورعاۋ شە لارىمەن الائىگىمەلەسپ، ولاردىلەق قىزمەت، تۇرمىس، وقباسى جاعدابىين ئۇستىتى. كۆشىلىك باش شوجىكە سوڭىغى جىلدارى نەسندە جەر - كۆكتى ئۇرۇ سىلىكتىرگەن وزگەرسىتەر